מחשבת לא כתיבא: חגיגות: מיכתב כתיבן

לא צריכא לכדאמר ליה רב פפא לאביי

ממאי דהאי וחגותם אותו חג לה' זכיחה

דלמא חוגו חגא קאמר רחמנא אלא מעתה דכתיב יויחוגו לי במדבר הכי נמי דחוגו

חגא הוא וכי תימא הכי נמי והכתיב יויאמר

משה גם אתה תתן בידינו זבחים ועולות

דלמא הכי קאמר רחמנא אכלו ושתו וחוגו

חגא קמאי לא סלקא דעתך דכתיב יולא ילין

חלב הגי עד בקר ואי כלקא דעתך דחוגא הוא תרבא לחגא אית ליה ודלמא הכי

קאמר רחמנא חלב הבא בזמן חג לא ילין

אלא מעתה הבא בזמן חג הוא דלא ילין הא

דכל השנה כולה ילין בל הלילה עד הבקר

כתיב דלמא אי מההוא הוה אמינא ההוא

לעשה כתב רחמנא האי ללאו ללאו כתב

קרא אחרינא זולא ילין מן הבשר אָשר

תובח בערב ביום הראשון לבקר ודלמא

לעבור עליו בשני לאוין ועשה אלא אתיא

מדבר מדבר כתיב הכא ויחוגו לי במדבר

וכתיב התם יהזבחים ומנחה הגשתם לי

במדבר מה להלן זבחים אף כאן זבחים ומאי

כהררין התלויין בשערה ידברי תורה מדברי

קבלה לא ילפינן: מעילות: מיכתב כתיבן

אמר רמי בר חמא לא נצרכא אלא לכדתנן

יהשליח שעשה שליחותו בעל הבית מעל -□

לא עשה שליחותו שליח מעל וכי עשה

שליחותו אמאי מעל וכי זה חומא וזה מתחייב

היינו כהררין התלויין בשערה אמר רבא ומאי

קושיא דלמא שאני מעילה דילפא חמא חמא

מתרומה מה התם סישלוחו של אדם

כמותו אף כאן שלוחו של אדם כמותו אלא

אמר רבא לא נצרכא אלא לכדתניאס ינזכר

בעל הבית ולא נזכר שליח שליח מעל שליח

עניא מאי קא עביד היינו כהררין התלויין

בשערה אמר רב אשי מאי קושיא דלמא

מידי דהוה אמוציא מעות הקדש לחולין אלא

אמר רב אשי לא נצרכא אלא לכדתגן יהנמל

אבן או קורה של הקדש הרי זה לא מעל נתנה לחבירו הוא מעל וחבירו לא מעל מכדי מישקל שקלה מה לי הוא "ומה לי חבירו

היינו כהררין התלויין בשערה ומאי קושיא

בגזבר

ל) [בילה יג: וש"נ], ב) [ב"ק
נדה כג.], ג) קדושין מב:
נדרים נד. מעילה כ. כתובות

לח:, ד) [ברכות לד: וש"נ], ד) מעילה כא. קדושין נ.,

ו) מעילה יע: ב"ק כ: ב"מ לט:, 1) מ"ש דכי נטל הוא

דלא מעל ומ"ש כי נתנה

לחבירו דמעל רש"י במעילה

שם, ה) [מעילה כ.], ט) [שמות לה], י) [דף ט.],

ל) וויהרא כגו. ל) ומגילה

כב.], ם) [וע"ע תוק׳ שבת

לד. ד"ה ר' שמעון], ע) [פסחים כד:], פ) [שייך

הנהות הב"ח

(מ) גמ' ואי סלקא דעתך דחוגא חגא הוא תרבא: (נ) רש"י ד"ה דברי תורה

יכו׳ בעלמה הוא הס"ד:

וכי בעלמה הוא הקידב: (a) הוכי ד"ה מלחכת וכוי מכדיי כגרן מלחכה והמכידי מכתותו וכוי ע"מ לבטת במקומו למה מחייב והדלא ניתה ליה שלא היה הבנין בעולם וכן בקורע יריעה שנפל בה דרנא ע"מ למפור ברצונו לא היה למפור ברצונו לא היה

נופל בה וכז תופר בגד

קרוע גם כן לא ניחא ליה

בקרע זה מעולם וקורע באבלו כל"ל וחיבת הבא

נמחק: (ד) בא"ד למרמי לימתיה דחייב התם צריך למלאכה שיהא

בעולם ואין לומר דלא ניחא ליה שיצטרך

. למרמי אימתיה דאם

לעיל ע״א

(5) [בד"ה אע"ג],

םה א מיי׳ פ״א מהלי שבת הלכה [ח] ט: בו ב מיי׳ פ״ו מהלכות מעילה הלכה א:

םו ג מיי׳ פ״ד מהלכות תרומות הלכה א טוש"ע י"ד סי שלא סעיף

םח ד מיי׳ פ״ו מהלכות מעילה הלכה ה: ה [מיי׳ שם פ״ו הלכה ח]: בש ו מיי׳ שם פ״ו הלכה

תורה אור השלם 1. וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה כַּה אָמַר יְיָ אֱלֹהַי יִשְׂרְאֵל

שלח את עמי ויחגו לי בַּנִּיְ בָּוֹ . 2. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַּם אַתְּה תתו בידנו זבחים ועלות יינגן בְּיָנֵנוּ לַיְיָי אֱלֹהֵינוּ: רְעָשִׂינוּ לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ: שמות י כה

3. לא תִוְבָּח עַל חָמֵץ דַּם נַבְּחִי וְלֹא יָלִין חֵלֶב חַגִּי וְבְחִי וְלֹא יָלִין חֵלֶב חַגִּי עַד בֹּקֶר: שמות כג יח יַן בּין בּין בּין בּין בּין בּין אָת בָּנְיו 4. צֵו אֶת אַהַרֹן וְאֶת בָּנְיוּ לֵאמֹר זאת תוֹרָת הָעלְה הָוֹא הָעֹלְה עַל מוֹקְרָה עַל הַמִּזְבַּת בָּל הַלִּיְלָה עַל הַמִּזְבַּת בָּל הַלִּיְלָה עד הַבּקֶר וְאַשׁ הַמִּזְבַּחַ ַן בוֹ: ויקראו ב ולא יַראַה לך שאר תוקד בו: נַּבְּלֶלְ שִׁבְעַת יְמִים בְּבֶל גְּבֻלְךְ שִׁבְעַת יְמִים וְלֹא יָלִין מִן הַבְּשָׁר אָשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב בַּיּוֹם הָרָאשׁוֹן לַבּקֶר:

וברים טז ד 6. הַזְּבָחִים וּמְנְחָה הַגָּשָׁתָם לִי בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל: עמוס ה כה

רבינו חננאל הדברים ממנין אותו לדברים יחידים ושאינו בקי בכל הדברים אין ממנין אותו אפילו לדברים יחידים. ר' יהודה נשיאה כתב איגרתה דייקר בחוצה לארץ לר׳ חייא . בר אבא וכתב להו הרי בו אבא וכונב לווו וווי שלחנו אליכם אדם גדול. ומה היא גדולתו שאינו בוש לומר לא שמעתי בוש לומו לא שמעות מהו להתעטף בפילונס ולהתיר נדרים ופשטוה מותר במקום שאין טלית: הלכות שבת. ומקשינן הלכות שבת והלא כתוב בתורה שאסור במלאכה. בתרות שאטרו במלאכות ופרקינן צריכא להלכות להא דאשכחן דאתעבידנא מלאכה דהוא פטור עליה. החופר גומא ואין כוונתו לגומא אלא ליטול העפר לכסות לו צואה וכיוצא בה פטור עליה שנמצא מקלקל לגבי הגומא. דתנן כחוט השערה. שאין כח בשערה להחזיק ההר אלא נראה כתלוי ועומד באויר. כן הלכות הללו דאי כן הכנות הכלו האי מדאורייתא כל מלאכה אסורה ובבאה ההלכה פירשא מלאכת מחשבת עד שיתכוין לעשות אותה מלאכה: ירושלמי כתיב ועליהן ככל הדברים ומשנה ותלמוד הכל נאמרו לו למשה

במין מלאכה זאת שברלונו לא היה בנין זה בעולם ולא יתכן דאם כן בכל מלאכות נמי כגון סותר ע"מ לבנות במקומו למה מיחייב (ג) דהא לא ניחא ליה שהיה הבנין בעולם וכן בקורע ע"מ

לתפור ג"כ לא ניחא ליה בקרע זה מעולם וקורע הבא באבלו או מחמת טרדא וקורע בחמתו למרמי אימתיה (ד) לכן נראה להר"י לפרש שאינו לריך לעיקר שורש האיסור כגון הכא שאינו לריך לגומא שהיא המלאכה וכן מוליא מת במטה והרבה דחשיב פ' המלניע (שבת דף לג:) ולא דמו למלאכת המשכן שהיו לריכים לעיקר המלאכה מכבה משום לורך הפחמין ולידת תחשים וחלזון וכן כולם כיוצא בהן ם: חובר חגא. י״מ לשון מחולות כמו יחוגו וינועו כשכול (תהלים

קו): בומן חג הוא רלא ילין (והתניא) ובו'. כי מוקמינן קרא בחגיגה לא שייך לאקשויי בחגיגה הוא דלא ילין הא כל שאר קרבנות ילין הא כתיב כל הלילה עד הבקר ומוקמינן לה לכל העולין על המזבח דהא איכא למימר דלא הוה מוקמינן קרא רק לעולה שהביא כולה כליל כמו עולה אבל שאר קרבנות כגון שלמים וחגיגות שאינם כליל לא: ולא ילין מן הבשר. ואף על גב

דמוקמינן לקרא בפרק אלו דברים (פסחים דף עא. ושם) בחגיגה שנאכלת לשני ימים ולילה אחד ועוד דבשר כתיב דמשמע אכילת אדם מ"מ מפקינן מיניה תרתי מדכתיב ביום הראשון לבקר ולא כמיב ביום השלישי: לעבור עדיו בשני לאוין. ואע"ג דאמרינן בעלמא ש כל היכא דאיכא למידרש דרשינן ולא מוקמינן בלאוי יתירי הכא שאני שאין להעמידו בקרבן חדש שלא מלינו כיולא בו בתורה ודומה לו כמו שמלינו בריש יבמות (דף ד.) דמוקמינן לא יגלה בשומרת יבם של אביו בלאו יתירא ולא מוקמינן ליה באנוסת אביו: רידונו לי במדבר. ולא ילין חלב חגי אתא ללמד על ג"ש

דמיירי בחגיגה ולא בשאר קרבנות: מעילות מכתב כתיבי וכו' (ס) פן מקרא מועם והלכות

מרובות. מתוך פרש"י משמע שהוא פירוש התלויין בשערה שיש בו הלכות מרובות תלויין ברמז מקרא מועט כהר התלוי בשיער הראש וקשה למורי מאי פריך בגמרא מעילות מכתב כתיבי ודאי כתיבי אבל יש בהן הלכות הרבה והיינו מקרא מועט והלכות

דלמא כדשמואל דאמר שמואל יהכא מרובות ומיהו לפי מה שפירש רש"י

תלויות ברמז משמע דסבירא ליה דבהדיא לא כתיבי אך גבי שבת דהאיך לשלומי להקדש כדכתיב ואשר חטא מן הקדש ישלם (ויקרא ה): פירש מיכתב כחיבי פי׳ טובא אזהרות כחיבי בשבת מאי מקרא מועט

דקאמר מחני׳ והכי לא אפשר לי לפרש גבי מעילות וגם משמע דבהדיא קאמר דכחיבי ונראה להר״ר אלחנן לפרש דמילתא באפי נפשיה היא מקרא מועט וקאי לאהלות ויש בהן מקרא מועט אבל ההלכות מרובות ובכמה ספרים יש ריוח בין מקרא מועט אדלעיל א"כ משמע דמילתא באפי נפשיה הוא אך בתוספתא (פ"א) תנא מקרא מועט והלכות מרובות כהררין התלויין בשערה ואין להם על מה שיסמכו מכאן היה אומר רבי יהושע לבחר בלבחר ר"ל מקרא מועט וחולה ברמז מועט דמשמע כדפירש רש"י ופירש כדפרש"י על הא דקאמר מקרא מועט שברמו נתנו: בתבה לחברו מעל. ולא דמי לההיא דנתנה לחנוני דלא מעל דהחם מיירי במזיד ואין מתחלל וחנוני דלא מעל עד שיוליא התם משום דלא עבד מעשה:

משקל שקלה מה לי הוא מה לי חברו. יש מימה דודחי שינה הרבה כיון שנתנה לחברו יש לו למעול משום טובת הנאה של שאלה כדאמרינן פרק השואל (ב"מ דף זמ.) המשאיל קורדום של הקדש מעל לפי טובת הנאה של חברו וחברו מותר לבקע בו לכתחלה אבל כי לא נמנה אכתי לא נהנה ממנה כלום וי"ל דהכא מיירי שמתכוין להוציא מרשות הקדש ובמנחות (דף קא.) ³ פירשתי: בנובר

מלאכת מחשבת אסרה תורה. פרש"י שאינה לריכה לגופה - מלאכם מהשנם. שהמחשבה חשבה בדעתו ונתכוון לה וזה לא נתכוון לה לבנין זה לפיכך פטור וזהו רמז מועט דאילו מלאכת מחשבת בשבת לא כתיבא אלא במשכן הוא דכתיבים ולפי שסמך בפרשת ויקהל פרשת שבת לפרשת משכן אנו למדין מלאכת מחשבת לשבת: מיכתב כתיבן. כדאמרינן לעילי מוחגותם אותום: חוגו חגא. להרבות שמחה: שמלאכת מחשבת אסרה תורה ומלאכת ש

דלמא הכי האמר רחמנא אכלו ושתו וחוגו חגא קמאי. והאי זבחים דקרא לאו שלמים נינהו אלא וזבחת בשר לאכול: חלב הבא בומן החג. אם באת להקריב קרבנות נדריך ברגל לא ילינו חוץ למובח בעלות השחר: הא כל השנה ילינו. בתמיה: עד הבקר כתיב. היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר מכאן אנו למדין שמעלה כל הלילה אברים ופדרים של קרבנות שנשחטו היום אבל לא מעלות השחר ולמעלה דנפסלו בלינה: ומאי כהררין החלויין. גורה שוה ראייה גדולה היא: דברי תורה מקבלה לא ילפינן. הלכך רמו בעלמה (כ): השליה שעשה שליחותו. בעל הבית שהיו בידו מעות הקדש ונתחלפו במעותיו ונתנן בשוגג לשליח ואמר לו קח לי מהם חלוק או טלית אם עשה שליחותו בעל הבית מעל. חהו כהררין שיש לתמוה ולומר וכי שליח זה חטא שהוליא מעות הקדש ובעל הבית מתחייב קרן וחומש ולהביא אשם מעילות והרי ידוע לנו בכל הש"ס שאין שליח לדבר עבירה שיהא שולח מתחייב על ידי שלוחו: מעילה ילפינן חטא חטא מחרומה. לכמה דברים נאמר בתורת כהנים מי נאמר במעילה וחטאה בשגגה מקדשי ה' (ויקרא ה) ונאמר בתרומה ולא תשאו עליו חטא (במדבר יח) מה התם שלוחו כמותו דכתיב כן תרימו גם אתם (שם) ואמר מרט גם אתם לרבות שלוחכם: נוכר בעל הבית כו'. ברייתא היא בפ' בתרא דמעילה: והכי גרסינן לכדתניא נוכר בעל הכים שהן של הקדש עד שלא יגיע שליה אצל חנוני ולא נזכר שליה והוציאן השליח חייב: שליח עניא מאי עבד. נהי דבעל הבית פטור דכיון דנזכר אנן סהדי דתו לא ניחא ליה בשליחותיה דהאיך ומהשתא לאו שלוחו הוא ומיהא שליח מאי עביד: מידי דהוה. אשאר כל מוליאין מעות הקדש

לחולין בשוגג שימעלו אף זה בשוגג

הוליאן דכיון שביטל המשלח שליחותו

הוה ליה איהו מוליא: הוא מעל.

דכיון שנתנם לו הוליאן מיד הקדש

לחולין: וחברו לא מעל. בכל שיעשה

הוא בה דהא דידיה היא ועליה

כן מפיס מורסא לעשות לה פה יהא פטור דודאי טוב היה דלא היתה מורסא לכן נראה להר"י: (ה) ד"ה ומעילותו מכתב וכו' ומאי

מקרא מועט:

מוסף רש"י שייך לעמוד הקודם. מנין שנשבעין לקיים את המצוה. כלי שלא יוכל

(חמורה ג:). חדא פלפלא. גרעין אחד יומא פה:). ואין צריך אלא לעפרה. לכסות נוסה נריך אלא לעפרה ולא לגומא אינו בונה ולא חורש אלא מקלקל וכל המקלקלים פטורים (ביצה ח.) ואין כאן משום בנין בית דקלקול הוא ולוריעה נמי לא חזיא, אבל אם היה לריך לה חייב משום בונה (שבת עג:). עד . כאן שייך לעמוד קודם

מלאכת מחשבת. שהיח מלאכת אומנות, אסרה תורה. שנסמכה פרשת למלאכת שנת שפת מונטפת החסק בויקהל, והחס מלאכת מחשבת כתיב (ביצה יג:) מלאכת מחשבת שהעושה התנהכת החשבת שישושה אותה מתכוין למלאכה גמורה אלא ששגג בשבת או סבור שמלאכה זו מותרת מלאכה וכסבור שהיום חול (ב"ק כו:) שחשב לעשות ואת מלאכה זו עלמה (כריתות יט:). מדברי קבלה.

קרבן מעילה (קדושין מב:). לא עשה שליחותו. אלא שינה ממה שאמר לו בעל הבים (מעילה ב.) שהיו אללו מעות הקדש וטעה יקום משטר הסוך של החור את המשטר בכן חור. בספור סקן של חולין ומפרו לשליח ליקח בסך חור, והמשטר המשטר שליח מעל. ולא השולח, שבדבר זה אינו שליחו (קרושין חב.). רלא בזכר שליח שליח מעל. ובעל הבית פטור דכיון דמכר לא שגגה היא גביה ושליח חייב שהוציא מעות הקדש לחולין, ואילו לא מזכר בעל הבית הויא רמיא מעילה עליה. דאיתרבי שליח למעול שולחו על ידו. אבל השתא דאפטר בעל הבית רמיא מעילה אשליח ככל הסודה כולה דלון שלית לדבר עבירה והעושה הוא מתחייב קדושין ג. ובעריה ושניהה בא.) שלית עביר אלי קא עביד. אא לא עביד אלא שליחומיה דגעל הבית (מעילה שם). נטל אבן או קורה של הקדש. מסרש במסכת מעילה דגוצר עסקינן (ב־ק כ:). הרי זה לא מעל. דמעיקרא נמי ברשומיה הוי כי השתא ולא שיטוי הוא (שם). גתנה לחבירו. קנייה סבירו דגוצר יש לו רשות ליתן וזה שהוציאו לחולין מעל (שם). הוא מעל. הנותן מעל שהוציאה לחולין (מעידה ב.) שקנאה חבירו במתנתו והוא ישלם להקדש (ב"מ צט:).

התוספתות ולא מן האגדות אלא מן התלמוד. ר' חנניא בשם שמואל אמר אין למידין מן ההוראה ולא מן התוספתות ולא מן האגדות אלא מן החלמוד. ר' חוניא בשם שמואל אמר אין למידין מן ההוראה ולא מן ההופאה ולא מן ההופאה ולא מן ההמטדה. ר' חוניא בשביד שמואל אמר אין למידין מן החוראה ולא הקפה דרך סיבוב הוא כדכתים יחוגו וינועו כשכור. ודחינן טובא ודברים פשוטין הן. ואסיקנא אלא בג"ש גמיר לה אתיא מדבר מדבר כחיב הכא ויחוגו לי במדבר. וכחיב הזבחים ומנחה הגשתם לי במדבר. אי הכי אמאי תניגן כהררים תלויין בשערה הן. ופרקינן דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפינן. מעילות נמי אוקימנא בהא נזכר בעל הבית ולא נזכר השליח. השליח מעל. שליח מי הוות ליה ידיעא דאינון מעות של הקדש דלמעול. בשלמא מציא מעות הקדש לחזלין אמרינן הות ליה למידק וכיון דלא דק מעל. אבל שליח מי איכא למימר הכי. מציא מעות הקדש לחזלין אמרינן הות ליה למידק וכיון דלא דק מעל. אבל שליח מי איכא למימר הכי.